

Byvalý premiér Paroubek: Dočkáme se normálních vztahů Česka s Čínou?

- CZ24 News | 8. prosince 2023

ČESKO: Mám na mysli alespoň takových vztahů, jako má s ČLR sousední Polsko. Na evropském kontinentě bychom těžko našli zemi, která je v přátelštějších vztazích se Spojenými státy, nežli je právě Polsko. Přitom Polsko, tedy jeho dosavadní vláda strany Práva a spravedlnosti a také prezident Duda se snaží o velmi korektní vztahy s Čínou.

Duda byl jedním z mála státníků ze zemí Západu, který navštívil Čínu, aby se zúčastnil zahájení Zimních olympijských her v Pekingu. A učinil tak přes zjevný americký nátlak, aby do Číny nejel.

Současná česká vládní garnitura dělala v posledních dvou letech – a vlastně už předtím v opozičních lavicích – vše pro to, aby zhoršila vztahy s Čínou. Tedy, aby zhoršila vztahy se zemí, se kterou má Česko druhou největší zahraničně-obchodní výměnu. To je skutečně pošetilé a vlastně politicky negramotné.

Nelze se zbavit dojmu, že ve vládní garnituře po odchodu vlády A. Babiše a v souvislosti se zdravotními problémy prezidenta Zemana v závěru jeho volebního období, se někteří politici nové vládní většiny domnívali, že mají pré, pokud jde o politické útoky na Čínskou lidovou republiku (ČLR) a její zřízení. Těmto útokům vévodili především předseda Senátu Vystrčil a předsedkyně sněmovny Pekarová Adamová. Můžeme je oba dva charakterizovat jako Tchaj-wance, neboť oba dva navštívili ostrov Tchaj-wan, který Čína, ale také naprostá většina mezinárodního společenství považuje za integrální součást ČLR. Dodnes se v českém tisku u popletených novinářů anebo u lidí, kteří záměrně věci zkreslují, píše, že je vlastně potřeba podpořit úsilí Tchaj-wanu o jeho suverenitu. Ale to je přesně to, co je v rozporu s politikou jedné Číny, ke které se Československo a později Česko přihlásilo počátkem 90. let. Tedy v době, kdy zahraniční politiku státu ovlivňovali zejména dva bývalí disidenti, Václav Havel a Jiří Dienstbier. A učinili tak zcela nepochybně pod vlivem tehdejší politiky Státního departmentu Spojených států.

Americké politické elity potřebovaly pro svou politiku tlaku na Čínu nějakého užitečného idiota. A tuto funkci jim začali plnit v posledních dvou letech české politické špičky tím, že dělaly předskokany před návštěvou amerických politiků na Tchaj-wanu. Např. před loňskou návštěvou tehdejší předsedkyně Sněmovny reprezentantů USA Pelosiové na ostrově. Z letošní návštěvy nového předsedy Sněmovny reprezentantů USA na Tchaj-wanu z řady důvodů sešlo. Jednak proto, že donedávny republikánský předseda této Sněmovny McCarthy byl svržen i za účasti zákonodárců své strany a nový předseda Sněmovny má, jako muž Donalda Trumpa, jiné priority, především vnitropolitické a zejména rozpočtové.

Americké politické elity konec konců také čekají, jak dopadnou počátkem příštího roku na Tchaj-wanu prezidentské a parlamentní volby. V obou těchto volbách se očekává vítězství vysoce favorizované strany Kuomintang, které přinese zlepšení vztahů ostrova s ČLR.

Jak se zdá, ani špičkám Demokratické strany USA již není normalizace vztahů s Čínou tak úplně proti mysli. Zejména proto, že se obávají vytvoření silného politického tandemu Peking – Moskva.

Nedávné setkání amerického prezidenta Bidena s čínským prezidentem Siim v rámci summitu zemí Pacifiku v Los Angeles toho bylo důkazem. Prezident Biden sice opět prokázal svůj diplomatický „šarm“, když po korektním a věcném průběhu několikahodinového jednání obou lídrů, které bylo pečlivě připraveno odbornými týmy obou stran, se vyjádřil o čínském prezidentu jako o diktátorovi.

Nicméně i z americké strany bylo toto vyjádření prakticky ihned relativizováno. A Číňané s ohledem na věk amerického prezidenta berou celou věc s rezervou.

Osobně si nemyslím, že tato politika detende ve vztahu k Číně povede k nějakému zmrazení vztahů mezi Čínou a Ruskem. To je prostě věc nezadržitelná, která vyplývá z ekonomických i geopolitických zájmů obou zemí. Čína, ať chce nebo nechce, bude snižovat závislost svého vývozu na Spojených státech. Její vývoz do této země je obrovský. Naopak Rusko je v důsledku sankcí nuceno hledat odbyt pro svou levnou ropu a plyn v Číně a dalších zemích, které se nepřipojily k protiruským sankcím.

Nicméně tak, jak jsem měl možnost poznat čínskou politiku, historii této země, uvažování jejích lídrů, jde jim především o národní zájem vyjádřený rozvojem oboustranně výhodného obchodu a investic.

Projekt Pás a stezka“, který zažil 10 let své existence probíhá globálně a velmi úspěšně. A Západ vedle tohoto čínského projektu (úmyslně nepíšu proti tomuto projektu) nepostavil žádný srovnatelný plán pomoci rozvojovému světu.

Čína je druhým největším obchodním partnerem České republiky. Do Česka Čína vyváží relativně levné a kvalitní spotřební zboží (obuv, textil, elektroniku ad.), což v době, kdy klesá koupěschopnost českého obyvatelstva je rozhodně velmi užitečné. Proto jsem uvítal aktivity, které vyvinul v posledních týdnech Úřad vlády, tedy okolí premiéra Fialy, když jeden z jeho poradců Pojar, spolu s šéfem jedné z českých rozvědek navštívil Čínu a jednal tam mj. s nejvyšším čínským představitelem odpovědným za zahraniční politiku, Wang Im. Co bylo předmětem rozhovoru s čínskou reprezentací, se lze dohadovat. Je to určitě vytvoření normálních, korektních vztahů mezi oběma zeměmi. Kacérovaní země jako je Čína, k němuž docházelo ze strany českých politiků, bylo s ohledem na ekonomický potenciál této země poněkud nemoudré. Česko by mělo vůči Číně dělat přes kopírák obdobnou politiku, jakou dělá sousední Německo anebo Polsko. Tedy vyhýbat se věcem, které Čínu zbytečně provokují a které nemají žádný reálný ekonomický, ani politický přínos. Dám jeden příklad. V předcovidovém období (v roce 2019) přilétalo do Česka téměř 700 tisíc čínských turistů. A to přímými lety z čínských velkoměst Pekingu, Šanghaje, Čen-tu a Xianu. Převážná většina ze 700 tisíc čínských turistů, kteří k nám v roce 2019 přiletěli, byli lidé vysoce koupěschopní, kteří pomáhali ekonomice jak našeho hotelnictví a cestovního ruchu, tak také nákupy v obchodní síti.

Dnes je Číňanů v českých hotelech minimálně, spíše jsou to ti, kteří přilétají do jiných měst v zahraničí a v Praze jsou pak jen krátkou dobu.

Samozřejmě, že útoky Hřibů, Vystrčilů, Pekarové a dalších Číňané hned tak nezapomenou. Ale čas je nejlepší lékař a je dobře, že vláda došla k závěru, že nastala doba, kdy je možné vztahy změnit. Na Tchaj-wan už se na výlety jezdit nebude, a to s pravděpodobností hraničící s jistotou. A Česko potřebuje nové impulzy pro svou ekonomiku. Pro příliv nových investic, který zatím z Číny ve velkém rozsahu nenastal. To lze pochopit, protože Číňané, kteří měli zájem v Evropě investovat, šli se svými investicemi raději do přátelštěji naladěných zemí (Srbsko, Maďarsko, Chorvatsko).

To, že se ujal zprostředkování kontaktů mezi čínskou a českou vládou Jaroslav Tvrdík, šéf fotbalové Slavie, tedy klubu, který se díky čínským investicím pomalu dere do evropské fotbalové špičky, je dobré znamení. Mezi pravidelné diváky na utkáních Slavie v prezidentské lóži bývá usazen i A. Vondra, tedy místopředseda ODS, který nepochybně patří k lidem, kteří něco o zahraniční politice vědí. Je to i člověk, který ví, jakým způsobem se posunuje americká politika. A uvažování politických špiček ve Spojených státech, pokud jde o vztahy s Čínou.

Domnívám se, že návštěva J. Tvrdíka, který stojí za vlastně nejúspěšnější čínskou investicí u nás posledních let, kterou Slavia nepochybně je, u čínského premiéra, Li Čchianga, je z hlediska čínského protokolu a zvyklostí velmi nezvyklá. Ale z hlediska budoucnosti vztahů Česka a Číny

prospěšná. Myslím, že impuls k této schůzce vznikl při neformální debatě Vondra – Tvrdík při fotbalovém zápase Slavie. A přijetí J. Tvrdíka dokonce čínským premiérem na soukromé schůzce, která se uskutečnila pochopitelně s vědomím českého ministerstva zahraničí, mimo protokol Číňany velmi striktně dodržovaný, je důkazem toho, že Číňané mají zájem o seriózní spolupráci s naší republikou.

To, že někteří lidé u nás tomu z ideologických důvodů anebo z pouhé hlouposti nebudou přát, je zřejmé. Přečetl jsem si před pár dny rozhovor šefa zahraničního výboru Senátu, Fischera, jinak známého komunistožrouta a sinožrouta, který samozřejmě na úvahy o standardizaci vztahů s Čínou, dští oheň a síru. Prostě Američané zapomněli pana Fischera informovat, že se jejich pohled na čínsko-americké vztahy změnil. Předpokládám, že v krátkém čase to panu Fischerovi dojde.

Z hlediska geopolitického je poslední vývoj čínsko-amerických vztahů, i když jej nechci zatím přeceňovat, důkazem, že Spojené státy nemají zájem o další ohnisko napětí, tentokrát na Dálném východě. Stačí jim plně Ukrajina a také západní Asie, tedy Izrael a Gaza. A je dobře, že v tomto případě jde česká politika v těsném závěsu za tou americkou.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)